

Erken Çocukluk

LOKUM

2025// Bayram Özel Sayısı

Çocuk ve Edebiyat Dergisi

SÖYLEŞİ

***Pınar İlhan Kırkulak
Nilüfer Karagül Torun***

Köşe Yazıları: Prof. Dr. Özkan Sapsağlam, Erdoğan Ergin, Didem Özkan, Mahide Uysal, Kadir Pakirdaş, M. Şenol Saygılı Öyküler: Yüksel Bolat, Fadime Berber, Burcu Babaoğlan Özdemir, Pınar İlhan Kırkulak, N. Hülya Aktay, Derya Özgenç, Sultan Taşdemir Şiir: Esmâ Erdoğan, M. Tuba Özdemir, Tülay Balyemez

LOKUM DERGİ

2025 - Bayram Özel Sayısı

Genel Yayın Yönetmeni

Erdoğan Ergin

Yazı İşleri Müdürü

Alev Sinoğlu

Editör

Bilge Güven Köse
Seden Erkan Bayrak

Dizgi

Erdoğan Ergin
Bilge Güven Köse

Kapak Çizim

Pınar İlhan Kırkkulak

Son Okuma

Kıvanç Tunçel

Yayın Danışma Ekibi

Derya Özgenç
Didem Özkan
Maide Uysal
Muhammed Aydın
Seden Erkan Bayrak

Okur Temsilcisi

Didem ÖZKAN
dergimlokum@gmail.com

Proje Web Sayfası

www.lokumdergi.com

İletişim

İmtiyaz Sahibi İstanbul Büyükçekmece
Şehit Mehmet Şefik Şefkatlioğlu Anaokulu
adına Erdoğan Ergin'dir.

26 Mart 2025

ISSN: 3062-2816

İÇİNDEKİLER

Köşe Yazıları

Başlarken ..... Erdoğan ERGİN
Bayram ve Çocuk..... Prof.Dr.Özkan SAPSAĞLAM
Mutluluk Paketi Bayramlar ..... Didem ÖZKAN
Bayramın Küçük Kahramanları ..... Mahide UYSAL
Bayram Sevinci..... M.Şenol SAYGILI
Bayramlar..... Kadir PAKİRDAŞ

Öyküler

Bayram Şekerinin Tatlı Planı..... Burcu BABAÖĞLAN ÖZDEMİR
Cicili Eller ..... Fadime BERBER
Mendilinden Ne Çıktı?..... Pınar İLHAN KIRKULAK
Bize Küslük Yakışmaz..... Sultan TAŞDEMİR
Çifte Bayram..... N.Hülya AKTAY
Ninemin Sırrı ..... Yüksel BOLAT
Bayram Geliyor..... Derya ÖZGENÇ

Söyleşi

Pınar İlhan Kırkkulak ile Söyleşi..... Mahide UYSAL
Bizden Bir Konuk- Nilüfer K.TORUN..... Esra ÖZDEMİR

Şiirler

Bayram..... Esmâ ERDOĞAN
Bugün Bayram..... M.Tuba ÖZDEMİR
Bayram Geldi Hoş Geldi..... Tülay BALYEMEZ

İki ayda bir yayımlanan ücretsiz Çocuk ve Edebiyat Dergisi.
"Lokum Dergi" Şehit Mehmet Şefik Şefkatlioğlu Anaokulu projesidir.
Lokum Çocuk ve Edebiyat Dergisi'nin PDF formatında yayını
sadece Ş.M.Ş.Ş.Anaokulu web sayfasında bulunmaktadır. İzinsiz
çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve üzerinde değişiklik yapılamaz. Dağıtılan,
çoğaltılan ve değiştirilen içeriklerden işlemi yapan kişi ve kurumlar
sorumludur,

ISSN:3062-2816

Şehit Mehmet Şefik
Şefkatlioğlu
ANAOKULU

Bayram Günleri

Bayramlardan bahsederken çoğunlukla çocukluğumuzdaki bayramları anlatırız. Bayramda neler yaptığımızdan dem vururuz. Bir kısmımız kapı kapı şeker toplamaktan bahsederken, bir kısmımız topladığımız harçlıklarla aldıklarımızı anlatırız. Bazen anne veya babamızın bayram günü için aldığı kıyafetin bize ne kadar yakıştığını hatırlar, bazen de bayramda arkadaşlarımızla oynadığımız oyunlardan söz ederiz. Doğrusu, bayramlar zihin dünyamızda kalıcı izler bırakır ve hayatımızın şekillenmesinde önemli bir yer tutar.

Başlarken

ERDOĞAN ERGİN

Ben ise bu ayki “Başlarken” yazımda bayramlarla ilgili hatırladıklarımın bahsedeceğim. Ben, Azdavay’da doğmuşum. Azdavay, Kastamonu’nun küçük ama hakikaten küçük bir ilçesi. O ilçenin bir köyünde geçti çocukluğumuz. Tabii, ilk çocukluk yıllarım seksenli yılların başına denk geliyor. Elektriğin köylere henüz ulaşmadığı ve ajansların radyodan dinlendiği günlerdi o zamanlar. Çocukluğumuzda bayramların bir kısmı yaz aylarına denk gelmişti. Temmuz ayı oruç ile geçmişti diye hatırlıyorum. Hasat zamanı, oruç yetişkinler için zorlu geçiyordu. Sabahın seher vakti kalkıp akşam karanlığına kadar tarlada ekin biçmek çok yorucuydu. Babam ve annem bitkin düşerek eve gelirdi. Biz ise tekne orucu tutar, öğle ezanı ile kana kana su içerdik. Çocukluk, bir şeyleri doya doya yaşama zamanıydı. Oyunları da koşmayı da eğlenmeyi de doyasıya yaşardık. Bayram sabahlarının da ayrı bir güzelliği vardı. Bayram sabahı, bizler için yepyeni bir kıyafet demektir. Erkenden kalkıp bayram namazı için yollara düşmek, beklenen ve mutlu eden bir durumdu.

Çoğu zaman, üç kilometre uzakta bulunan camiye yürürdük. Yolda başka bir köyden gelen traktöre binip römorkun üzerindeki ahşap tahtaya oturmak ise büyük bir lükstü. Ama dedim ya, çocukluk doya doya yaşanan bir zaman dilimi. Bu sebepten olsa gerek, yürürken ya da traktör römorkunda bile vakit geçirecek bir şey bulurduk.

Bayram sabahları cami yanında hep bir bayram panayırı kurulurdu. Köylerde bakkal ve market bulunmadığından büyüklerimiz ilçe merkezine haftada bir gün gider, alışveriş yapardı. Ama çocuklar, İstanbul’da oturup denizi göremeyen çocuklar gibi, yaşadıkları ilçeyi ancak şehirler arası otobüse binecekleri zaman görebilirdi. İşte bayram sabahları kurulan panayır, bize şehrin güzel yanını getirirdi. Oyuncaklar, şekerler, lokumlar, meyveler, kıyafetler, afişler, kasetler ve daha birçok çocukça sevinç yaşatan şey... Sanırım büyüdüğümüzde kaybettiğimiz sevinçli bayram panayırlarında arıyoruz. Çocukça sevinebilmek ne büyük lüks büyüünce...

Bayram namazı sonrası, aile bağlarını güçlendiren iki hususu çok severdim. Biz Azdavay’da, onca köy birbirimizle ya akrabaydık ya da hısımdık. Yani köyde gördüğünüz herhangi bir kişinin sizin bir şekilde akrabanız olma olasılığı çok yüksekti. Dedesinin dedesinin dedeleri kardeş çocuğuydu mesela. Ya da anneler teyze çocuğuydu. O karmaşık akrabalık ilişkilerinden bahsedip “Yüzyıllık Yalnızlık” kitabının soy ağacı gibi bir yapı oluşturmayayım.

Konumuza dönersek, köyde camiden çıkan herkes yaş ve saygınlık sırasına göre sıraya girmeye başlardı. Ama herkes birbirinin bayramını tebrik ederek yapardı bunu. Sıra uzadıkça uzardı. Ama o kadar keyifliydi ki... Herkesi tanımaya başladığınız ve herkesin sizi tanımaya başladığı yerdi bayram tebriği kuyruğu.

“Aaa! Bu senin küçük çocuk mu? Ben bu delikanlıyla tanışmamıştım. Bak, bu senin büyük dayının oğlu.”

İkinci önemli husus ise bayram namazından sonra eve gelince gerçekleşen bayramlaşmaydı. O bayramlaşmada da yine yaş sırasına göre bir düzen olurdu. Önce dedem, babaannemin bayramını kutlardı. Sonra babaannem, dedemin bayramını... Ardından sırasıyla babam, sonra annem... En son da çocuklar bayramlaşmaya geçirdi. Çocuklar hem el öper hem de büyüklerden harçlıklarını alırdı.

Edebiyatın en önemli işlevlerinden biri, değer ve kültürü aktarmasıdır. O zaman biz de bu köşelerde çocuklara kültür ve değerlerini anlatmalıyız.

Bayramınız kutlu olsun! Doya doya, çocukça yaşayın ve yaşatın bu bayramı.

Bayram Şekeri'nin Tatlı Planı

BURCU BABAÖĞLAN ÖZDEMİR

Bayram yaklaşıyordu. Evlerde telaş, sokaklarda neşe vardı. Ama en çok heyecanlanan kimdi dersiniz? Bayram Şekeri! Küçük, parlak ve rengârenk bir şekerdi o. Hem Ramazan Bayramı hem de Kurban Bayramı'nda çocukların ceplerine girip tatlı bir sürpriz olmaya bayılırdı.

Bu yıl Bayram Şekeri bir karar verdi. Bayramdan önce herkese yardım edecekti! Hemen arkadaşları Lokum, Badem Şekeri ve Çikolata'yı topladı. "Arkadaşlar; bu bayram sadece tatlı olmayacağız, birlikte etkili olacağız!" dedi heyecanla.

Lokum meraklandı. "Nasıl yani?"

Bayram Şekeri gülümsedi. "Evler temizlenirken biz de çocuklarla oynayacağız. Büyükler bayram hazırlığı yaparken biz de neşemizi paylaşacağız. Hem belki birkaç çocuğun ceplerine önceden saklanıp sürpriz bile yaparız!"

Çikolata kıkırdadı. "Ama biz sadece tatlıyız, nasıl yardım edebiliriz ki?"

Bayram Şekeri göz kırptı. "Gülümseyerek! Mutluluk bulaşıcıdır, unutma."

Ve işte o gün, Bayram Şekeri ve arkadaşları mahallede neşeyle dolanıp herkesi gülümsetti. Çocuklarla oyunlar oynadılar, hazırlıklara destek oldular. Sonunda bayram sabahı geldiğinde, ceplere girerken her biri mutluydu. Çünkü biliyorlardı ki bayramı bayram yapan en tatlı şey, birbirine destek olmaktı!

Çizer: Hüsna Arslanbay

CİCİLİ ELLER

Fadime BERBER

Selin, bayram tatilini anneannesinde ilk kez geçireceği için çok mutluydu. Kuzeni Mustafa ile oynayacakları oyunları şimdiden planlamıştı.

Uzun bir yolculuğun ardından vardılar. Yemeklerini yiyip dinlendiler. Tam yatmaya hazırlanıyordu ki anneanesi seslendi: "Haydi yavrularım, gelin de şu bayram kınalarınızı yakıvereyim."

Mustafa'yla ablası koşturarak gitti. Selin de onlara katıldı.

"Bayram kınası ne demek, anneanne?" diye sordu.

Anneanesi, önündeki yeşil tozu göstererek: "İşte bu kına. Ellerimize süreceğiz şimdi, sonra sabaha kadar bekletip sabah da yıkayacağız. Bayram geliyor diye mutlu olduğumuz için yakarız. Tabii hep uzaklarda olunca hiç görmedin sen." dedi. Selin, yeşil tozu alıp eline sürdü. Mustafa kıkırdadı.

"Öyle değil, Selin! Şimdi anneannem onu karıştıracak, böyle parmak boyası gibi olacak. Bak, izle." dedi. Anneanesi önce yeşil tozu bir kaba koydu. İçine çay döküp karıştırmaya başladı. "Anneanne, niye çay döktün içine?" diye hayretle sordu Selin. "Kınanın boyası daha iyi çıksın diye." "Hıııı..." dedi Selin. Pek anlamamıştı ama neyse...

Yeşil tozun rengi koyulaşmış, gerçekten de parmak boyası gibi olmuştu. Anneanesi, önce Mustafa'nın serçe parmağına sürüp peçeteyle sardı. Sıra Selin'deydi. Tüm parmak uçlarına, sonra da avucunun ortasına sürdü kınayı. Bir güzel sardı, üzerine de kuruyan kınalar etrafa dağılmasın diye çorap geçirdi.

"Oohhh, mis gibi de kokuyor!" dedi, ellerindeki çorapları koklayarak Selin.

Anneanesi, göbeğini hoplatarak güldü. Selin, anneanesinin bu gülüşüne bayılırdı.

Anneanesi hepsini tek tek yatırdı.

"Hadi uyuyun bakalım yavrularım. Sabaha cicili ellerinizle el öpmeye gelirsiniz." deyip gitti.

Bu ıslak ve değişik kokulu kınayla uyumak Selin'in tuhafına gitmişti. Ama yine de çok heyecanlıydı.

Gözlerini kapatıp uykuya dalarken aklında tek bir soru vardı:

Acaba sabah kınaları yıkayınca elleri nasıl görünecekti?

Yazar Pınar İlhan Kırkulak ile Söyleşi

Mahide Uysal

Merhaba Değerli Okurlar...

Lokum ekibimizin kıymetli yazarı ve Okul Öncesi Öğretmeni Pınar İlhan Kırkulak' ı ağırlıyoruz bu sayımızda.

Renkli kişiliği, bitmeyen enerjisi ve güler yüzü ile alanımıza katkılarıyla çok değerli kendisi.

Lafı daha fazla uzatmadan geçelim keyifli ve ilham dolu söyleşimize.

Yazarlık yolculuğunuz nasıl başladı ve sizi bu yolda en çok motive eden şey neydi?

Yazarlık yolculuğum "Bilge'nin Zaman Yolculuğu" serisi çalışmalarım ve kitap tanıtım yazılarımla başladı. Süreçte resimli öykü kitapları yazar ve çizerlerine ilgim daha da arttı. Yazdıkça heyecanlanıyor ve bu yolculukta kendimi yetiştirmek, fikir alışverişi yapmak için

yol arkadaşları arıyordum. Erdoğan Ergin öğretmenimle tanışmak bu yolculukta benim için en ilham verici süreçlerden biriydi. Beni cesaretlendiren samimiyetiyle, bu yolda olmayı çok sevdiğimi gördüm. Süreçte beni motive eden birçok şey var aslına bakarsak. Benim gibi yolda olan arkadaşlarımla öyküleri, çocukların tepkilerini bire bir gözlemlemek, yazdıklarımızla ilgili dönütler alabilmek beni motive etti. Ben yazmak ve okumak yolundaki manzarayı çok sevdim ve bu yol bir tutkuya dönüştü benim için.

"Hayaller Küser mi" ve diğer kitaplarınızın öykülerini oluştururken hangi kaynaklardan veya deneyimlerden ilham aldınız?

"Bilge'nin Zaman Yolculuğu serisi benim yer aldığım ilk çalışma aslında. Bu seriyi hazırlamak neredeyse bir buçuk yılımızı aldı. Süreçte hem psikolojik danışmanlık ve rehberlik hem de okul öncesi eğitim programından çok fazla yararlandık. Gazi Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Safiye Sarıcı Bulut bu süreçte bize editöryel olarak ve bilgi kaynağı olarak eşlik etti, bunun için kendisine minnettarım.

“Hayaller Küser mi?” adlı öykü kitabımda ise değerler eğitiminden faydalandığımı söyleyebilirim. Hayal kurmak bence çok önemli bir değer. Sadece hayal kurmak yetmez, hayalimizi zamana ve şartlara göre şekillendirmek özellikle de emek vermek gerekir.

Okul öncesi öğretmeni olmanız yazılarınıza nasıl bir katkı sağlıyor? Sınıf ortamındaki gözlemlerinizin yazılarınızı nasıl şekillendirdiğini bizimle paylaşabilir misiniz?

Okul öncesi öğretmenliği beni her konuda besleyen bir alan. Sadece gözlem yapmak yeterli değil aslında. Çocukları gerçekten dinlemek, kurdukları oyunlardan aldığımız ilhamı bir yerlere not etmek kıymetli. En önemlisi de onların heyecanı ve enerjisiyle kendi enerjimizi de yüksek tutmak biz okul öncesi öğretmenlerinin en büyük şansı bence. Yazarken onlardan aldığım enerji, söyledikleri bir söz, yaptıkları bir espri, kurdukları oyundaki tepkileri, sordukları bir soru her zaman ilham için ışık yakmaya hazır bekliyor. Çocuğa göre yazmak veya çocuk dostu terimlerle yazmak için gözlemlerimden faydalandığımı söyleyebilirim.

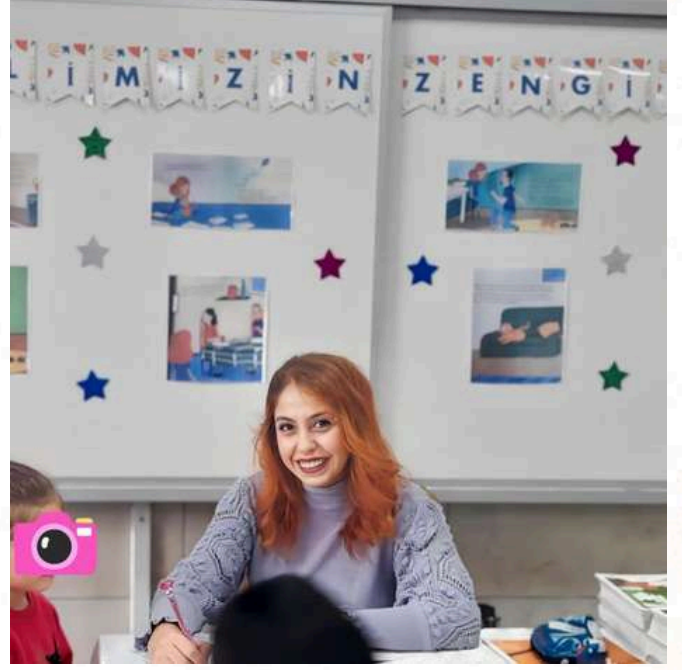
“Bilge Zamanı Arıyor” ve “Yol Arkadaşım İlgi” gibi eserlerinizde işlediğiniz temalar, diğer öğretmenler ve ebeveynler için nasıl bir rehberlik sunuyor biraz bahseder misiniz?

Okul öncesi dönemde öğrenilmesi zor kavramların başında zaman kavramları gelir. Çünkü soyuttur ve bizim çocuklarımız henüz soyut işlemler döneminde değiller. Bu sebeple altı kitaptan oluşan serimizin tamamında aslında zamanı farklı açılardan ele alarak somutlaştırmaya, yaşantılarından izlerle çocuklara anlatmaya çalıştık. Hem öğretmenler hem de ebeveynler için her kitabın sonuna çoklu zekâ kuramına göre düşünerek etkinlikler ekledik. Okul öncesi dönemdeki çocuklar özellikle yaşamlarıyla özdeşim kurdukları, deneyimledikleri durumları veya olguları daha kolay öğrenirler. Bu sebeple ilk kitabımızda zamanı arama yolculuğuna çıkan Bilge, yol arkadaşlarıyla birlikte zamanın farklı yönleriyle karşılaşılıyor. Bunlar sırasıyla: zamanı gösteren saatler, zaman içindeki rutinler, zaman yönetimi, becerilerin olgunlaşmayla gelişmesi ve mevsimler, geçmiş ve gelecek zaman, zamanın izafiyeti. Elbette bu şekilde sıralayınca yine soyut olduğu gibi bir düşünce ortaya çıkabilir ancak ebeveynler ve öğretmenler için serilerin nasıl kullanılabileceğine dair bir bilgilendirme notu da serimizin içinde yer alıyor.

Yazarken hedef kitlenizi (çocuklar, ebeveynler, öğretmenler) nasıl belirliyorsunuz? Ve bu kitleye uygun bir dil veya içerik oluşturma sürecinizi anlatır mısınız?

Hedef kitlemi belirledikten sonra yazmaya başlıyorum. Dilimi ve üslubumu da buna göre düzenliyorum. Hedef kitlem çocuklar olduğunda gelişim özelliklerine mutlaka yeniden göz atıyorum. Çocuk dostu kelimelerin yanı sıra çocukların dikkatini çekecek, sözcük dağarcığını zenginleştirecek söz öbekleri, ikilemeler, tekerlemeler bazense şarkılar ekliyorum hikâyelerime. Hedef kitlem yetişkinler olduğunda daha özgür hissediyorum aslında. Fakat çocuklar söz konusu olduğunda yazdığım metnin üzerinde kaç kere düşündüğümü hiç saymadım. Az çoktur, derim ben. Çocuklar için yazarken az kelimeyle, mizahi ve akıcı bir dille onlara dokunabilmek gerçekten zorlu bir süreç ve ben zoru seviyorum.

Okul öncesi eğitim alanında çalışan öğretmenler için yazmanın mesleki gelişimlerine nasıl katkılar sağladığını düşünüyorsunuz? Fikirleriniz okurlarımız ve yazma meraklısı eğitimcilerimiz için çok kıymetli. Yazmanın öğretmenlerin yaratıcılığını geliştirdiğini düşünüyorum özellikle. Bazen çocuklarla yapmak istediğimiz etkinlikleri hikâyelerle bütünleştirmek isteriz, ben her zaman bunu yaparım ve önemserim. Fakat bazen konumuzla alakalı hikâye bulmakta zorlanırsınız. İşte o anlarda yaratıcılığın kapısını çalarım ve iş başa düşmüştür. Özellikle resimli öykü kitapları veya kendi yazdığımız hikâyelerle süreçten kopmayan etkinlikler planlamak çocukların bütünsel bir şekilde kalıcı öğrenmeler elde etmesi için önemli. Biz ne kadar kurguya hakimsek çocuklar da o kadar uzun süre dikkatlerini toplayabiliyorlar. Pratik ve yaratıcı olmak okul öncesi öğretmenlerini sadece mesleki değil hayat yolunda da başarıya götürür. Yazan öğretmenler üreten öğretmenlerdir. Üreten öğretmenler ise bence mesleğinden fazlasıyla manevi doyum sağlayan, mutlu ve saygıdeğer öğretmenlerdir. Bu öğretmenlerimizin daha çok saygı ve sevgi gördüğüne şahitlik ediyorum ve bu beni çok mutlu ediyor. Başarının tesadüf olmadığı gibi sevilmenin ve sayılmanın da tesadüf olmadığını düşünüyorum.

Sınıfta veya okul öncesi eğitimde yaşadığınız unutulmaz bir anı yazılarınızda doğrudan veya dolaylı olarak yer aldı mı? Eğer cevap evet ise, bu anıyı bizimle paylaşır mısınız?

Dolaylı olarak yer aldı. Hiç unutmadığım anılarımdan birkaç kesiti bir öykümde birleştirdim. Hikâyemi öğretmenler arası öykü yarışmasına gönderdim. "Kırık Bavul" adlı öykümde bunlara yer verdim. Öyküm Mersin ilinde il birinciliğine layık görüldü. Bu benim için çok kıymetli ve özel bir andır.

Bir kitabı yazma süreciniz nasıl işliyor? İlk fikirden yayınevine kadar geçen süreçte karşılaştığınız zorluklar ve çözüm yollarınızı bizimle paylaşır mısınız?

Önce kafamda beliren fikir üzerine düşünüyorum. Araştırıyorum, konu ile ilgili örnek çalışmalar var ise tarama yapıyorum. Sonrasında ben fikri hangi ucundan yakalayıp öze ineneğime karar veriyorum ve bir planlama yapıyorum. Öyküm üzerindeki çalışmalarım tamamlanınca önce resimli öykü kitapları ve okul öncesi eğitim ile ilgili uzmanların fikirlerini alıyorum. Sonra elbette yayınevleri ile iletişime geçme süreci başlıyor. Yayınevleriyle iletişime geçmek ve cevap beklemek gerçekten uzun süren ve sabır isteyen bir süreç.

Biz yazarlar öykümüzü öyle sevip büyütüyoruz ki tez canlı olabiliyoruz. Bu yönümü yavaş yavaş törpülediğimi söyleyebilirim. Bazı yayınevleri eserinize hemen dönüyor bazıları ise daha geç dönüyor. Her yayınevinin çalışma düsturu birbirinden farklı. Değerlendirme yapmak için heyecanımızı bastırmamız ve umutsuzluğa düşmememiz önemli. Yayınevlerinden dönüş geldiğinde artık tercih eden biz oluyoruz ve o zaman şöyle düşünüyorum "Beklediğime değdi." Tabii bu süreçte gelen sözleşmeleri dikkatle okuyup eğer mümkünse hukuk uzmanından destek almalarını arkadaşlarıma önerebilirim. Bazen heyecandan göremediğimiz durumlar sonrasında bizim için zorlu yaşantılara gebe olabilir. Kitaplarımızı bizim gibi sahiplenip sevecek, dürüst ve şeffaf iletişim kurabileceğimiz yayınevlerini tercih etmek önemli. Net ve açık olmayan durumları yayınevine rahatlıkla sorabilmek çok kıymetli bence. O yüzden sorularımızı yayınevine şeffaf biçimde sormak, sözleşmede değişiklik yapılmasını istemek gibi haklarımızı da kullanabilmeliyiz. Kitap çıktıktan sonra ise duyuru noktasında dostlarımızdan yardım istemekten çekinmemeliyiz. Çünkü bir bebeği bütün köy büyütür. Biz birbirimizi desteklersek o bebek de hak ettiği değer ve sevgiyle büyüyecektir.

Lokum Dergimizin sevilen bir yazarı olarak LOKUM DERGİ hakkında neler söylemek istersiniz?

Lokum Dergi benim için kendimi geliştirmemi sağlayan sıcacık bir okul. Dergimizdeki özveriye, heyecanı gördükçe motivasyonum öyle artıyor ki... Her yeni sayısı çıktığında sahiden bir bayram sevinci yaşamamak mümkün değil. Dergimizde üretmek yazarlığa ve çizerliğe adım atan arkadaşlarımızın heyecanını paylaşmak, çıkan kitaplarıyla sevinmek, süreçle ilgili sürekli fikir alışverişinde olmak çok değerli. Dergicilik kültürünü sürdürmek zordur. Her birimizin gönüllü olduğumuzu ve gerçekten çok yoğun çalışmalar içinde olduğumuzu düşündüğümde, dergimiz bizim için gerçekten çok büyük emek verdiğimiz ve büyütme için çabaladığımız bir bebek gibi. Eleştirilerle beslenmemi ve üslubumu bulmamı sağlayan çok kıymetli bir akademi Lokum Dergi. İyi ki var ve daha nice yıllar var olmasını dilerim.

Hem öğretmenlik hem de yazarlık yapan birisi olarak, bu iki rolü bir arada nasıl dengeliyorsunuz?

Her iki rolde de devamlı araştırma, inceleme, kendini geliştirme ve üretme söz konusu. Bu sebeple ikisi birbirini dengeliyor ya da ikisi birbirini besliyor diyebilirim. İçimdeki "Oku, düşün, yaz, üret." sesini susturmayı değil bu sesin elinden tutup ilerlemeyi seçiyorum. Her ikisi de benim hayat enerjimi artırıyor.

Öğretmenlere ve yazmak isteyen diğer eğitimcilere ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz? Özellikle yazmaya başlamak isteyenler için ilham verici önerileriniz var mı?

Öncelikle buraya kadar yolculuğuma eşlik eden Lokum okuyucularına teşekkür etmek isterim. Yolda olmak çok güzel. Yazma yolculuğunda sadece öğrenmek ya da üretmekle kalmıyor aynı zamanda eğleniyor ve kendi sınırlarımızı, özgürlüğümüzü keşfediyoruz aslında. Bu yola çıkmak isteyenlere öncelikle elbette okumayı ve araştırmayı öneririm. Sonrasında ise kendilerini anlayacağını düşündüğü yol arkadaşlarıyla bir araya gelmelerini öneririm. Üreten insan parlar ve ışığını yol arkadaşlarıyla paylaşmaktan korkmaz. Bu sebeple eğer yazmaya dair içlerinde bir kıpırtı varsa başlamalarını öneririm

Yazdıkça kendimizi de iyileştiriyoruz farkında olarak veya olmayarak. Dergilerde şanslarını denemelerini tavsiye ederim. En önemlisi ise yazdıklarını başkalarıyla paylaşıp eleştirilerini istemek bence. Bazen bizim göremediklerimizi üçüncü bir göz daha rahat görür. Dönütler ise her zaman bizi daha iyiye götürür. İlham aslında her yerde, sadece duyularını açık tutmalarını ve hayal etmeyi bırakmamalarını öneririm. "Hayaller Küser mi?" diyorum her birine. Eğer elinden tutar, emek verirlerse hayalleri küsmez, onlarla büyür ve onları da büyütür. Sevgiyle ve edebiyatla kalın.

Yazarlık yolculuğunuzda nice başarılarınızı dileriz. Hayallerinizin parlaması ve her çocuğa dokunması temennisizle...

MENDİLİNDEN NE ÇIKTI?

PINAR İLHAN KIRKULAK

Pırtık, ormanın derinliklerinde yavaşça ilerlerken parıldayan bir mendil buldu. Doğadaki renklerle işlenmişti ve üzerinde küçük bir kedi resmi vardı. Salyangoz Pırtık, merakla mendili açtı. İçinden biraz yaprak ve birkaç çiçek çıktı. Mendilden gelen kokular başını döndürmüştü. Tam o sırada:

“Gurrrrr! Gurul gurul! Gaaar, guurrrrr!”

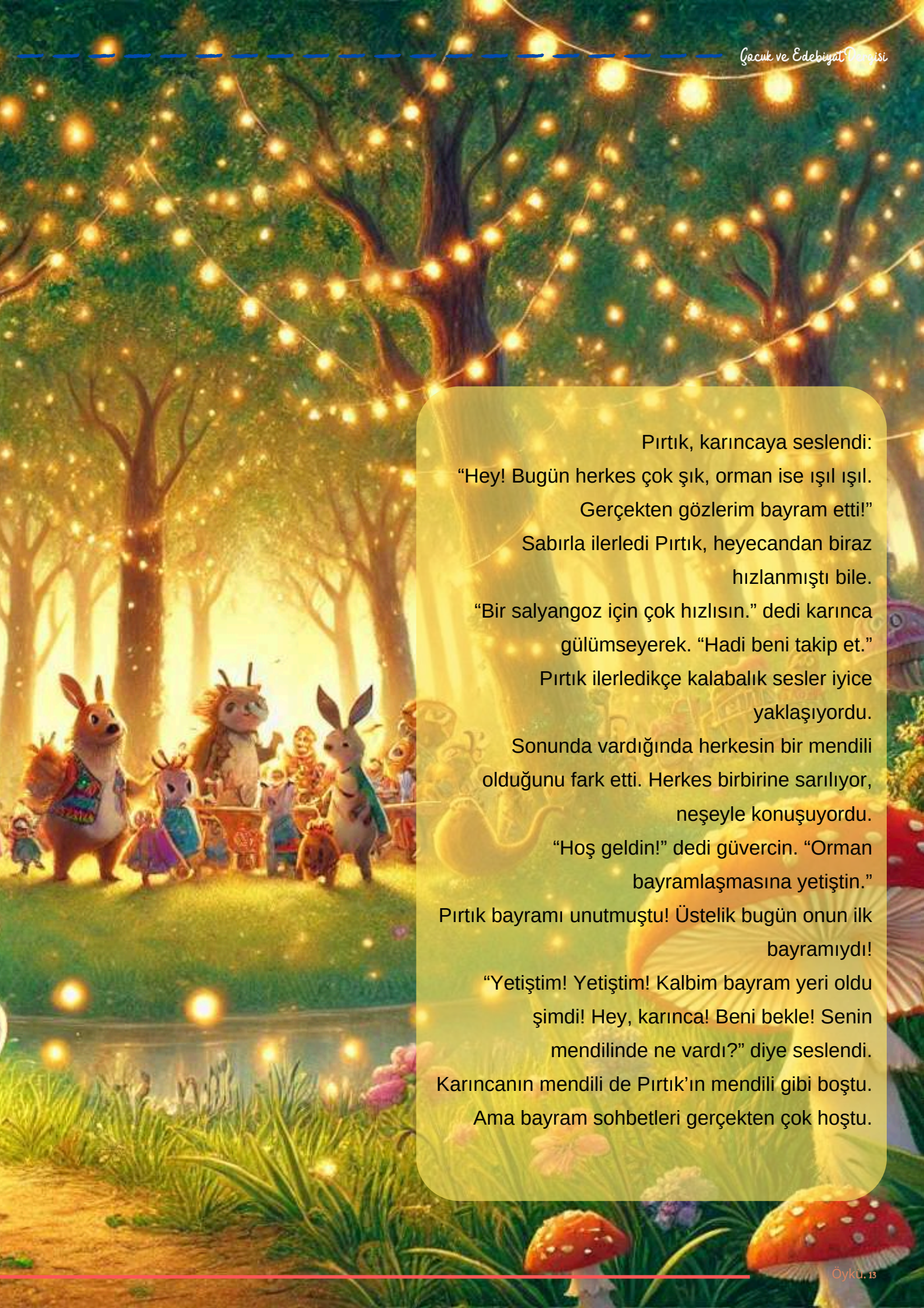
Midesi iyice kazınmıştı! Hapur hupur yedi mendilden çıkanları. Hafifçe esnedi:

“Oh, midem bayram etti.” dedi.

O sırada güvercin, Pırtık'ın yanından geçerken gülümsedi:

“Yola devam et, daha başka sürprizler var seni bekleyen.” dedi.

Pırtık, şaşkınlıkla güvercine baktı. Mendilini de alıp yoluna devam etti. O sırada ağaçlardaki ışılıtları fark etti. Uzaklardan kalabalık sesler geliyordu. Yanından geçen hayvan dostları oldukça şıktı ve ışıllı gülümsüyordu.

Pırtık, karıncaya seslendi:
“Hey! Bugün herkes çok şık, orman ise ışıl ışıl.
Gerçekten gözlerim bayram etti!”
Sabırla ilerledi Pırtık, heyecandan biraz
hızlanmıştı bile.
“Bir salyangoz için çok hızlısın.” dedi karınca
gülümseyerek. “Hadi beni takip et.”
Pırtık ilerledikçe kalabalık sesler iyice
yaklaşıyordu.
Sonunda vardığında herkesin bir mendili
olduğunu fark etti. Herkes birbirine sarılıyor,
neşeye konuşuyordu.
“Hoş geldin!” dedi güvercin. “Orman
bayramlaşmasına yetiştin.”
Pırtık bayramı unutmuştu! Üstelik bugün onun ilk
bayramıydı!
“Yetiştim! Yetiştim! Kalbim bayram yeri oldu
şimdi! Hey, karınca! Beni bekle! Senin
mendilinde ne vardı?” diye seslendi.
Karıncanın mendili de Pırtık’ın mendili gibi boştu.
Ama bayram sohbetleri gerçekten çok hoştu.

BİZE KÜSLÜK YAKIŞMAZ

SULTAN TAŞDEMİR

Ali, sabahın ilk ışıkları yanaklarına değince uyandı. Bugün bayramdı. Yatağını topladı, en güzel giysilerini giydi. Annesinin mutfaktan gelen sesini duydu.

•Ali, uyan oğlum! Bugün bayram, çok işimiz var, yardımın gerekiyor.•

•Ben çoktan uyandım anne, yatağımı bile topladım,• dedi. Sabah kahvaltısından sonra ailesiyle bayramlaştı Ali. Evden çıkarken şeker torbasını aldı. Bu bayram, bütün tanıdıklarını ve akrabalarını ziyaret edip bir sürü şeker toplayacaktı. Kuzeni Ahmet ile kararlaştırmıştı, birlikte toplayacaklardı. Ama iki gün önce küsmüşlerdi.

Sahi, neden küsmüşlerdi?

Düşündü, düşündü... Evet, hatırladı! •Kim en çok bayram şekeri toplayacak?• diye tartışmışlardı. Komik bir konu olduğunu düşünmeden edemedi ama kalbi kırılmıştı bir kere.

Sokağa çıktı. Bayramlarda her yer daha temiz olurdu sanki. Bütün kasabayı dolaştı, herkesle bayramlaştı. Yorulduğunu hissediyordu ama bayramlaşmak için gitmediği bir ev olduğunu hatırladı.

Ahmetgilin evine gelince kapıyı çaldı. Tak tak tak...

Kapı açıldı.

•İyi bayramlar!• dedi Ali.

Aile büyüklerinin ellerini öptü. Sonra kendisine doğru gelen Ahmet'i gördü. Ahmet de yeni gelmişti eve. Torbası bayram şekeriyle doluydu. Ahmet'in daha fazla şeker topladığını hemen fark etti.

Yanına yaklaşınca Ahmet, şeker torbasını Ali'ye uzattı.

•Bunları senin için topladım, Ali,• dedi. •Kalbini kırdığım için özür dilerim. Ben seninle şeker toplamayı şekerden bile daha çok seviyorum.•

Ali, Ahmet'e baktı.

•Sen benim en iyi arkadaşımsın, ben de seni kırmak istemedim. Hem biz sıkı dostuz, bize küslük yakışmaz,• dedi ve kocaman sarılıp birbirleriyle de bayramlaştılar.

Ramazan Bayramı'na sayılı günler kaldı. Çocuk kalbi, bayrama kurulalı çok oldu. Zaman çocukları bayrama erdirmek için su misali akıp gidiyor. Evlerde tatlı telaşlar, temizlikler, hazırlıklar... Kâinat hak edilmiş bir zafere hazırlıyor kendini. İlbaharın üstünde Ramazan'la birlikte tazelenmenin, canlanmanın ve dirilmenin dinginliği var. Çocukluğumuzun en müstesna günleriydi bayramlar. Çocuk kalbimiz bayramın telaşıyla çarpar, gözümüz ha bire takvim yapraklarını sayardı. Büyüklerin vereceği bayram harçlıklarına dair hesaplar yapılır sonra bu hesaplar mütemadiyen bozulurdu. Çünkü tüm hesapları bozan, yoksulluk vardı. Gerçi mutlu olmak için çok büyük bahanelere ihtiyaç duyan çocuklar değildik. Rengârenk cam şekerler, milyon baloncuklu gazozlar ve üstü bayram sabahında açılan baklava tepsileri ziyadesiyle yetiyordu mutlu olmamıza.

Bayram ve Çocuk

PROF.DR.ÖZKAN SAPSAĞLAM

Yeni alınan ayakkabılarımı uyurken yastığımın yanına koymuşluğum var tıpkı sizin gibi, onlar gibi, diğerleri gibi. Günler çabucak geçsin ve bayram gelsin diye erkenden uyumuşluğum da gözlerimi açar açmaz parmak hesabıyla bayrama kaç gün kaldığını saymışlığım da var. Çok az şeyi olan çocukların en büyük ve bedava mutluluklarından biriydi, bayramlar...

Havaya, suya, toprağa ve insanın ruhuna sinen merhamet nasıl da belirginleşirdi bayram sabahlarında. Küslerin barıştığı, herkesin birbiriyle kucaklaştığı, yaraların sarıldığı, var olanın paylaşıldığı, yoksula, darda olana, hasta olana ve yasta olana herkesin el uzattığı büyük bir aile buluşması gibiydi bayramlar. Her kapının çalındığı ve hayır dualarının alındığı bayramlarımız vardı.

Çocukluğumun bayramlarıyla vedalaşıp çocuklarımın ve postmodern toplumdaki diğer çocukların bayramlarına baktığımda, zamanın değiştirici ve bazen de yok edici etkisini üzülerken müşahede ediyorum. Biraz öz eleştiri, bazen hüznün ama hâlâ umut içerisindeyim. Onca telaş ve yoğunluk içerisinde bayramın yaklaştığının bile farkında değil çocuklarımız. Dersler, etütler, kurslar, ödevler, sınavlar...Tüm bu yoğunluğun içerisinde bayram kutlamak bir yana çocuk olmaya bile imkân yok.

Yeni bir kıyafet, ayakkabı veya bayram harçlığı da şimdiki çocukları pek cezbetmiyor. Çünkü bunların hepsinden fazlaca var hayatlarında. İstedikleri her şeye ulaşabiliyor, istedikleri kadar tüketebiliyorlar.

Yaşamlarında yeterince olamayışımızı telafi etmek için başlarından aşağıya boca ettiğimiz olanaklar, bir noktadan sonra onları mutlu etme gücünü kaybediyor ve çocukları doyumsuz ve sadece tüketerek mutlu olmaya çalışan bireylere dönüştürüyor.

Bayramlarla yeniden tanış olmak ve çocuklarımıza bayram sevincini aşlamak hâlâ mümkün. Şayet bunu yapabilirsek çocuklarımızın da yıllar sonra hatırlayacakları ve anlatacakları bayram hatıraları olacak. Ve onlar da aynı duyguları kendi çocuklarına miras bırakabilecekler. Böylelikle inancımız, kültürümüz ve değerlerimiz nesiller boyu yaşamaya devam edecek. Silkinmek, yeniden düşünmek ve bir şeyler yapmak hâlâ mümkün. Lütfen çocuklarımızın sadece yaşam konforu, akademik başarısı ve kariyeriyle meşgul ebeveynler olmayalım. Onların ruhunu beslemek, mutlu bir çocukluk yaşamalarını sağlamak ve geçmişiyle bağını güçlendirmek için de çaba sarf edelim.

Annesi ve babası olmayan, başını okşayacak bir eli, sığınacağı bir yuvası bulunmayan çocukları unutmayacağımız; ailemiz, komşularımız ve dostlarımızla bir arada olacağımız; heybemizi güzel anılarla dolduracağımız; sağlıklı ve mutlulukla kutlayacağımız nice bayramlar dilerim.

Ramazan Bayramımız kutlu olsun...

Ramazan Bayramımız kutlu olsun...
Prof. Dr. Özkan SAPSAĞLAM
Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
*Yazarın önceki yazılarından derlenmiştir.

ÇİFTE BAYRAM

N.Hülya Aktay

"Yavrumsun, bütün cam el izi içinde! Yapıştın kaldın pencereye!"

"Babamı bekliyorum, anneciğim."

"Biliyorsun kızım, saatin uzun kolu 12'ye geldiğinde baban da gelir."

"Biliyorum ama bugün saatin kolları hiç canlanmıyor ki!"

Çok şanslı bir çocuğum, biliyor musunuz? Çünkü şehirde çocuklar arefe günü dolaşır, bizim köydeyse bayram günü... Yani ben iki kez dolaşacağım! Üstelik bayram alışverişine gece çıkacağız. Nasıl heyecanlanmayayım?

Hah, işte babam geldi! Çeke çekiştire sofraya oturttum.

"Hadi babacığım, hemen yiyelim yemeğimizi."

Hızlı hızlı yemekten neredeyse nefes alamıyordum. Dişim de oynamaya başlamıştı zaten.

"Dur kızım, bir dur!"

Soran gözlerle babama baktım.

"Masayı sallıyorsun yavrumsun."

"Babacığım, durduramıyorum bacaklarımı kendiliğinden sallanıyorlar."

Yaşasın, sonunda evden çıktık! Çifte Minareler'in altındaki büyük bayram pazarına vardığımızda çoktan gece olmuştu. Ama hem gündüzden daha aydınlıktı hem de rengârenk. Her taraftan bir ses yükseliyordu. Ne yana bakacağımı şaşırılmıştım.

Eve dönerken, horoz şekerimi bile bitiremeden uyuyakalmışım...

Sabah heyecanla yataktan fırladım! Hızlıca bayramlığımı giyindim. En yakın arkadaşım, hem de adaşım Nurtenle plan bile yapmıştık. Bir bloğa alt kattan, ötekine üst kattan başlayarak bütün siteyi dolaşacaktık.

Tak tak tak!
“Arefeliğimi isterim.”
“Al bakalım.”

Fındık, fıstık, şeker... Torbam ağzına kadar dolmuştu.
Şu dişim de sallanmasa... Avucumu daldırıp topladıklarımın yarısını Nurten’in torbasına boşalttım. Nasıl olsa yarın yine toplayacaktım! Hadi bakalım, bu sefer de köye gitme heyecanından yerimde duramıyordum.

Ve köyde bayram sabahı... Erkenden uyandık. Önce dedemin, babaannemin yumuş ellerinden öptüm. Sonra annemle babamın. Dün hiç kirletmediğim bayramlık cicilerimi tekrar giydim.

Amcamlar geldi, onların da ellerini öptüm. Amcam bana sakız parası verdi. Hep birlikte bayram kahvaltısı yaptık. Dişim de bir sallanıyor ki! Arkadaşlarım seslenince torbamı kapıp fırladım.

Tık tık tık!
“Bayramlığımı isterim.”
“Al bakalım.”

Arkadaşlarımla oyunlar kura kura bütün köyü dolaştık. Bir torba daha doldurmuştum. Akşam ezanı okunmaya başlamıştı bile. Hoplaya zıplaya, topladıklarımızdan yiye yiye eve dönüyorduk. Dilim kendiliğinden sallanan dişime gidiyordu.

Ama... Sallanan dişim yoktu!
Dişim nereye gitmişti?!

NINEMİN SIRRI

Yüksel BOLAT

Ding dong, ding dong ... O gün susmak bilmedi kapımız, gelen gelene...

Ninem, halam, teyzem ve çocukları tüm maale hep birlikte doluştuk evimize. Bir telaş, bir telaş görseniz n'oluyo anlasam bir de.

Önceki gün annemi, ninemle konuşurken duydum: "Anne gel de birlikte yapalım, ne yapsam olmuyor senin ki gibi, bence bir sırrın var bize söylemediğin.

"İşte ninemin sırrı dönüp duruyor aklımda dünden beri.

Her şey mutfakta olup bitiyordu; büyük bir leğen çıkarttı annem, baktım içine koca paket unun hepsini boşalttı, biraz da burunlarına kaçtı, maale hep birlikte demez mi ha ha ha hapşu!

Salondaki teyze ve hala çocukları koştı mutfak kapısına doğru, n'oluyo?

Şşş, sessizce izleyin, dedim.

Ninem daldırdı ellerini leğenin içine başladı karıştırmaya. En son hamura bir şey kattı, mutfağa öyle güzel bir koku yayıldı ki acaba sırrı bu muydu? Dayanamayıp mutfağa girdim, nine bu güzel koku da ne öyle?

“Kurabiye hamurundan geliyor, asıl pişince gör sen kokuyu.”

Ninem bize de hamur yumağından verdi, hep birlikte yaptık kurabiyeleri. Az sonra tepsi tepsi kurabiyeler masanın üzerindeydi. Sadece birer tane tadına bakmamıza izin verdi, gerisi yarına. Yarın bayrammış.

Ding dong, ding dong ... Bugün de hiç susmak bilmedi kapımız, gelen gelene...

“İyi bayramlar, iyi bayramlar, iyi bayramlar...”

Sonra çay kaşığının sesine eşlik eden “ımmm ,nefis olmuş kurabiye.” sesleri.

Nasıl bu kadar güzel yaptınız hanım nine, diye sordu komşu Fatma teyze. “Meslek sırrı söylenmez öyle.”

Ninem sırrını kimseciklere söylemedi ama ben anlamıştım bile.

BİR KONUK *Yazar Nilüfer Karagül Torun*

Merhabalar Değerli Lokum Dergi okuyucuları, bu ayki "Bir Konuk" köşemizde Yazar Nilüfer KARAGÜL TORUN' u konuk ediyoruz. İlk kitabı "Kalbimde Bin Bir Sevgi" olan yazarımızın farklı dergilerde de hikâyeleri bulunmaktadır.

Merhaba Sevgili Nilüfer, hoş geldiniz. Lokum Dergi dışında da farklı dergilerde hikâyelerinizle karşılaşıyoruz. Yazma süreciniz nasıl başladı? Bizlere biraz kendinizden bahseder misiniz?

Merhabalar hoş buldum, teşekkür ederim. Bursa'da yaşıyorum. Evliyim, iki evladım var. 7 yıldır ailemizin bir ferdi, yuvamızın neşesi kedimiz Mavi'yi anmadan olmaz. Çocukluğumdan itibaren kitaplara ilgi duydum. U. Ü. İlahiyat Fakültesi mezunuyum ve Açık Öğretim Türk Dili ve Edebiyatı okudum. Diyanet İşleri Başkanlığının 4-6 yaş sınıflarında on bir yıldır görev yapıyorum. Yazma hevesim, müfredatımıza katkı sunacak nitelikte çocuk kitaplarından oluşan bir kütüphane kurmamla başladı. Bu aşamada etkilendiğim ve istifade ettiğim eğitimciler oldu. Nitelikli çocuk kitaplarının yetişkinler üzerindeki sağaltıcı etkisini keşfetmek benim için çok kıymetliydi. Pandemi sürecinde "Çocuklar İçin Yazmak" konusunda öncü isimlerden aldığım yazarlık ve editörlük eğitimleriyle ilgim daha da arttı. Erdoğan Ergin hocamın bu konudaki katkısını belirtmek isterim. Pandemi döneminde 4-6 yaş çocuklarımıza, öğretmenlere ve ebeveynlere yönelik açtığımız instagram hesabımıza içerik sunmaya başladım. Devamında kurumumuzun çocuk dergilerinde şiir ve kısa hikâyelerim yer aldı. Ve şimdi Lokum Dergimizin ekibinde bulunmaktan çok mutluyum.

'Kalbimde Bin Bir Sevgi' kitabınızı yazma fikri nasıl olgunlaştı? Bizlere biraz kitabınızdan bahseder misiniz?

Kalbimde Bin Bir Sevgi'nin serüveninde çocukların oyun atmosferine dahil olmam, onları heyecanlandıran ve ilgilerini çeken konuları gözlemlene fırsatı bulmam çok etkiliydi. Şöyle ki hangi hikâyeleri sevdiklerini, tekrar tekrar okumamı istedikleri metinlerin özelliklerini fark ettim. Benim kitabım bir durum öyküsü ve hikâyemi, resim yapmayı seven Elâ karakterinin dilinden anlatmayı tercih ettim. Hangi çocuk resim yapmayı sevmez ki... Elâ'nın, çizdiği resimleri hikâye boyunca okuyucuya göstermesiyle oluşan kurgunun çocukların ilgisini çekeceğini düşünmüştüm. Nitekim okuma atölyelerimde de çocuklarımızda bunu gözlemlerdim.

Kitabınız okuyucuları heyecanlandırdığı kadar sizleri de heyecanlandırmıştır. İlk kitabınızı elinize aldığınızda neler hissettiniz?

Evet, gerçekten tarifi mümkün olmayan bir heyecan, bir mutluluk ve şükür sebebi. Ancak, ilk duyduğum iç sesimdi açıkçası. Eser artık elimizdeydi ve geriye dönüşü olmadığı için, kıvamını bulmuş bir metin olması adına gereken çabayı gösterip göstermediğime dair susmayan sesimdi. Bu anlamda sevgili editörümün ve kitabı görünür kılan çizerin emeğini anmak isterim. Çünkü titiz bir editörün ve işini severek yapan bir çizerin katkıları çok önemlidir. Benim içime sinen bir çalışma oldu, umarım okurlarımız da beğenir.

En sevdiğiniz kitabın, yazarlık sürecinde size etkisi oldu mu?

En sevdiğim çocuk kitabı üçlü bir seri. Uyuyamıyor Musun Küçük Ayı ve devamı olan iki kitap. Hepimizin serüveni çocukluktan geçer ve bu serinin her biri, çocukluğun en kıymetli aşamalarına dokunmayı başarmış. Güvenli bağlanma, bireyselleşme ve sosyalleşme. Bu anlamda beni çok etkilemişti. Karakterimiz Elâ da çocukluğun bu kritik dönemelerine temas edebilmiştir inşallah...

Bir kitabı okuyucusu ile buluşturmak aslında görüldüğü kadar kolay bir süreç değildir. Bizlere biraz bu süreçten bahsedebilir misiniz?

Bir kitabın hedef kitleyle buluşması yayınevinin ve yazarın ortak temennisi. Bu anlamda okul öncesi yaş grupları için kaleme alınan bir metni çocuklarla buluşturacak kişilerin dikkatini çekmesi lazım. Yani, kitabın ebeveyn ve öğretmenlerin onayından geçmesi önemli...

Ancak Kalbimde Bin Bir Sevgi bu açıdan avantajlı bir kitap. Çünkü öncelikle kurumlarımızda eğitim alan çocuklarımıza içerik sunmayı önceleyen bir yayınevinden titiz bir çalışma sonucunda çıktı.

Eserin sosyal medyada tanıtılması, alanı takip eden eğitimcilerin düzenledikleri atölyelere bizi davet etmesi çok kıymetli. Fuarlardaki imza etkinlikleri de yazarın ve kitabın okuyucusu ile buluşmasını zevkli ve ayrıcalıklı kılmakta. Her kitabın, her derginin kendine özgü bir yolculuğu var ve bu yolculuğun tadını çıkarmak düşsün nasibimize inşallah. Hem bizim nasibimize, hem de belki bir gün yazar-çizer olma yoluna adım atacak veya hayalindeki mesleği yapacak tüm çocuklarımızın nasibine...

Minik okuyucularımıza ve ailelerimize kitap seçimleri hatta kendi kitaplarını yazma serüvenlerinde tavsiyeleriniz var mıdır?

Evlattarımız için seçtiğimiz yiyeceklerin sağlıklı ve besleyici olmasını öncelediğimiz gibi onları kelimelerle, hikâyelerle, kitaplarla, kısacası hayatla buluştururken de özen gösterilmelidir. Çocuklarımız bizlere birer emanettir. Onların arkadaşlarına, oyun materyallerine, sosyal çevrelerine dikkat ettiğimiz gibi okuma konusunda da onlara rehberlik etmeye ve örnek olmaya dikkat etmemiz gerekir.

Çocukların farkındalığını arttıran, ilgilerini çeken, meraklarını diri tutan, vicdan sahibi duyarlı bir insan olmalarına katkı sunan eserlerle buluşmaları için birlikte kütüphaneleri ziyaret edebiliriz. Harçlıklarını kitaplara sarf etmeye onları teşvik edelim. Kitap okunan bir evde büyüyen bir yavrumuzdan bahsetmek isterim. Görsel algısı öyle gelişmişti ki bu onun çizimlerine yansdı ve şimdilerde kendi hikâyelerini yazıp resimliyor.

Yıllardır devam ettiğim, güzel dönütler aldığım bir uygulamadan da bahsedeyim. Birçok öğretmenim bunu yapıyordur eminim. Haftanın belirlediğim bir gününü kitap günü olarak seçiyorum. Çocukların evden getirdikleri kitapları inceleyerek onları görsel okumaya teşvik ediyorum. Böylece ebeveynlerin de nitelikli kitap farkındalığı kazanmalarına yardımcı oluyorum. Bir eğitimci olarak çocuklarıma ve velilerime bu açıdan ufacık bir katkı sunabildiysem ne mutlu bana...

Lokum Dergi olarak okuyucularımızla bizleri buluşturduğunuz için ayrıca çok teşekkür ederim. Başarıların daim olsun Lokum Dergi..

BAYRAM

Esmâ ERDOĞAN

Bugün bayram,
Bayram demek, mutluluk demek
Sevinç demek, huzur demek
Büyükleri ziyaret etmek gerek.

Bugün bayram,
Giyildi en güzel kıyafetler,
Tarandı saçlar, sürüldü kolonyalar,
Hazırlandı böreklerle tatlılar.

Bugün bayram,
Toplandı bütün aile,
Herkeste bir neşe,
Sohbet koyu ninemle.

Bugün bayram,
Gittik şeker toplamaya.
Şekerin yanında harçlık da olunca
Başladım oynamaya.

Mutluluk Paketi Bayramlar

Köşe Yazısı

DİDEM ÖZKAN

Bayram deyince aklıma, ilk olarak bayram sabahı gelir. Bir başka doğmaz mı güneş bayram sabahında? Bir de havada kokusu vardır bayramın. Daha güneş doğmadan uyanan çocukların heyecanı kokar gökyüzü o gün. Sadece heyecan kokar sanırsanız da yanılırsınız. Evlerin içini saran mis gibi tatlı kokuları da gelir bir diğer yandan. Yani, bayramlar mis gibi kokuludur anlayacağınız.

Ah bir de o bayram kahvaltıları... Ailece yapılan bayram kahvaltılarının tadı inanın hiçbir sofrada yoktur. O sofrada peynir, zeytin var sanmayın sakın. Kahvaltılıklar değil, kocaman bir sevgi vardır orda. Bunun yanında büyüklerin bayram telaşlarına ne demeli... Hele ki en büyükannelerin, büyükbabaların heyecanları şüphesiz en coşkulu olanları...

Koca bir mutluluk paketi değil midir bayramlar? İçini açtıkça neşe, sevgi, aile, birliktelik, paylaşım gibi güzellikler çıkan. Yüzlerde sıcacık tebessümler barındıran.

Çocuklar için bayramların anlamı ise bambaşkadır. Bir gece önceden bayramlıklarını başucuna koyup uyuyan minik kalpler. Hatta belki de heyecandan uyuyamayan minik kalpler... Sabahın en erken saatlerinde açılan kocaman gözler. Yeni kıyafetlerini giyerken, toplayacağı harçlıkları hesap ederken, yiyeceği şekerlemeleri düşlerken içlerini öylesine tatlı bir heyecan kaplar ki... Büyüklerin ellerini öpüp harçlık toplamanın heyecanı bir yana, o harçlıkla almayı düşlediği oyuncağın hayali bir yana. Ya da küçük kardeşine bir şeker almanın keyfi diğer yana. Komşu teyzenin ikram ettiği şekerlemeyi alırken duyulan tatlı utangaçlık, kapı kapı gezerek bayramlaşmanın verdiği o sonsuz mutluluk. İşte bayramın en güzel yanı budur. Birlikte olmanın, paylaşmanın, sevginin ve dostluğun en güzel, en sıcak hâli. Çünkü bayramlar, aynı zamanda paylaşmaktır. Hayat da zaten paylaştıkça güzelleşir. Hele ki çocuklar güldüğünde dünya zaten bir bayram yeridir. Bayram yalnızca bir gün değildir ayrıca, kalplerde atan o kocaman ve sıcacık coşku uzun vadeli hissedilir.

Bayramların kokuları dedik ama sesleri de vardır, duyar mısınız? En neşeli olanları ise çocuk kahkahaları, sokaklarda yankılanan ayak sesleri, çalan kapı zilleri...

Nasıl da gittim çocukluğumun bayramlarına. Yalnız gitmedim, birlikte gittiğimizi biliyorum. Bayramların kokusunu da seslerini de birlikte hissettiğimize eminim. Sıcaklığıyla içimiz ısındı bile.

Çok kıymetli Lokumseverler, bu bayram da kalbiniz çocuk sevinci ve heyecanı ile dolsun, kahkahalarınız eksik olmasın. Haydi, en güzel bayramlık gülümsemelerimizi takalım birlikte, ardından sevdiğimiz yanına koşalım. Çünkü bayram, paylaştıkça ve hep birlikte güzel...

BUGÜN BAYRAM

M.TUBA ÖZDEMİR

Kalktım bu sabah erken,
Duydum annemle babamı
konuşurken.
İkisinde de tatlı bir heyecan,
Aman kalmasın hiç unutulana.

Sıralandı girişe terlikler,
Çıktı dolaptan şekerlikler,
Mutfaktan gelen kokular,
Hımmmm nefisler...

Büyük buluşma bizim evde.
Temizlendi her köşe.
Şimdi gelir bütün akrabalar.
Çünkü bizde dedemle anneannem var.

Sıraya girince tüm çocuklar,
Başlar el öpme faslı,
Çıkar mendillerin içinden,
Özenle hazırlanan hediyeler.

O yemek masasını bi görerseniz
Hiç bitmesin istersiniz
Bayramlar böyle kalabalık güzeldir,
Hepimize paylaşmayı öğretir.

BAYRAMIN KÜÇÜK KAHRAMANLARI

Köşe Yazısı

MAHİDE UYSAL

30 gün boyunca sabır, paylaşma, empati kurma ve yardımlaşma değerlerini bolca pekiştirdiğimiz ramazan ayının ardından bir bayrama daha eriştik sağlıklı... Şükürler olsun dünümüze, bugüne ve yarınlarımıza temennisiyle başlamak istiyorum sözlerime.

Yarın deyince dimağlara yerleşmiş olan evlatlarımız için bayramların önemi gelecek akıllara...

Bayramların çocuklar üzerindeki etkisi şüphesiz sandığımızdan büyüktür. Bayram için yapılan telaşlı ve tatlı hazırlıklar, bir çocuğun bayram sabahında hissettiği heyecan, ailelelerin bir araya geldiği sofralardaki sıcaklık, miniklerin büyüklerin ellerini öperken aldığı sevgi dolu dualar, onların sosyal ve duygusal gelişimini derinden besleyecektir.

Erken yaşta bu değerleri deneyimleyen çocuklar, paylaşma ve hoşgörüyü hayatlarının merkezine alma fırsatı yakalarlar.

Bayram çocuklar için yeni giysiler, şekerlemeler ve aile ziyareti gibi neşeli anların yanı sıra manevi derinliği keşfedecekleri eşsiz bir fırsat olacaktır.

Bu özel günlerin ruhunu, erken çocuk edebiyatıyla çocuklara aktarmak ise onların hayat boyu hatırlayacakları bir kültür bırakmak anlamına gelir. Bayram sabahını anlatan hikâyeler, bir çocuğun dedesiyle camiye gidişi, büyüklerin evlerinde yapılan geleneksel kahvaltı gibi sahneler, neşeli maniler ve sözler bayramın anlamını çocukların hayal dünyasını zenginleştirir.

Gelin bu cümleyi bir mani ile belki de kendi ezginizle dilinize dolayacağınız şekilde bayramda, sevdiklerimize armağan edelim ne dersiniz?

Şeker dolu ceplerle,
Koşarız hep neşeyle.

Bayramın sevgisini,
Duyarız tüm kalplerde.

Devam edersek "Bayramda küslük olmaz." veya "Bayram birliktir." gibi derin sözlerimiz, çocukların hafızasına kazınır ve onların dil yoluyla değerlerimizi ve kadim kültürümüzü öğrenmesine olanak tanır.

Bu sözler; sadece birer atasözü değil, aynı zamanda çocuklara sevgi ve barış mesajı veren çok önemli rehberlerdir.

Bayramlar bir başka yönüyle erken çocukluk döneminde manevi değerleri içselleştirmenin kapılarını aralar. Hikâyelerle hayal kuran, manilerle gülen ve bayram sabahlarında sevgiyi hisseden çocuklar, bu duyguları büyüyerek dünyaya yansıtır. Bayramların çocuklarda bıraktığı izler, sadece onların değil, toplumun geleceğini de şekillendirir. Çünkü sevgi ve paylaşma, en güçlü değerlerimizdir.

"Bayram, sevgi demektir, kalpteki merhamet,
Bayram, dostça uzanan bir eldir herkese.
Küçük bir çocuğun gülüşü kadar sıcak,
Bayram, kardeşçe yaşamaktır yüreklerde."

(Cahit Sıtkı Tarancı)

Bayramlar, kalplerimize sevgi eker, kırgınlıkları onarır ve insanları aynı sofrada buluşturur. Çocuklar için bu manevi atmosfer, hayatları boyunca unutamayacakları bir sıcaklık ve iyilik ışığı taşır. Bizler bu mirası hikâyelerimizle, sözlerimizle ve içten şekilde onlara aktardığımızda, sevgi dolu ve daha yaşanılabilir bir dünyanın temelini atmış oluruz.

Bayramlar yalnızca bir gün değil, nesiller boyu sürecek bir değer zinciri ve geleceğe umutla bakma umutlarını besleyecektir.

Anlamını ve değerini yıllar geçtikçe daha iyi idrak ettiğim bayramları yüceltebilmek ve nesillerimize doğru şekilde aktarabilmek nasip olsun yaşadığımız müddetçe.

Bayramlarınız bayram olsun dostlar.

BAYRAM GELDİ HOŞ GELDİ

TÜLAY BALYEMEZ

Bayram geldi çocukları
Bayramlıklar giyilsin.
İstersen koy başucuna,
Heyecanla beklersin.

Tüm aile bir arada.
Yüzlerde gülümseme.
Misafirle dolup taştı evler.
Bir de kâseler şekerle.

Çocuklar bayram harçlığı bekler.
Dedeler nineler elleri öpülsün ister.
Tatlılar, börekler masada,
Şen kahkahalar havada.

Koy çantana harçlığını, şekerini,
Oyna kuzeninle, arkadaşınla
doyasıya.
Bir de sarıl ailene kocaman.
Bayramı 'Bayram' yapandır onlar.

Köşe Yazısı

Mustafa Şenol Saygılı

Minik Kalplere Bayram Sevinci

Bayramlar; sadece büyükler için değil, minik yürekler için de büyük bir anlam taşır. Ailelerin bir araya geldiği, sevginin ve paylaşmanın pekiştiği bu özel günler, çocuklarımızın değerlerimizi öğrenmesi için eşsiz bir fırsattır. Bayram, yalnızca tatlılar yemek ve yeni kıyafetler giymek değil; aynı zamanda hoşgörüyü, saygıyı ve paylaşımı öğretmek için de güzel bir vesiledir.

Anaokulu çağındaki çocuklar, bayramın manevi yönünü anlamakta zorlanabilirler. Ancak bizler, onlara bayramın bir "mutluluk paylaşma zamanı" olduğunu anlatabiliriz. Birlikte hazırlanan bayram ikramları, büyüklere yapılan ziyaretler, sevdiklerimizle geçirilen güzel anlar, çocukların hafızasında unutulmaz hatıralar olarak kalacaktır. Onlara bayramın sadece hediyeler almak değil aynı zamanda vermek olduğunu öğretmek, paylaşmanın ne kadar kıymetli olduğunu hissettirmek, önemlidir.

Bayram sabahı çocuklarınızla birlikte bayramlaşmak, büyükleri ziyaret etmek, onlara bayram harçlıklarını takdim ederken iyi dileklerde bulunmak, bayram geleneklerini yaşatmak için harika bir yoldur. Çocuklarınızla birlikte yaşlı bir akrabayı ziyaret etmek, ihtiyacı olan birine küçük de olsa bir hediye vermek gibi güzel alışkanlıklar kazandırabilirsiniz. Çünkü bayramlar, sevgi ve iyiliğin paylaşıldıkça çoğaldığı zamanlardır.

Bu bayramda minik yavrularımızın gözlerindeki sevinci daha da artırmak için, onların anlayabileceği şekilde bayramın önemini anlatmayı unutmayalım. Onlara büyüklerine saygılı olmayı, güzel sözler söylemeyi, teşekkür etmeyi ve minnettarlığı öğretilim. Bayramlar sadece geçmişten gelen bir gelenek değil, geleceğe taşınacak en güzel miraslardan biridir.

Tüm ailelere sağlık, mutluluk ve huzur dolu bir Ramazan Bayramı dilerim. Bayramın, çocuklarımızın kalbine unutulmaz güzellikler bırakması dileğiyle...

Mutlu Bayramlar!

Kadir Pakirdaş

Bayram öncesi en büyük heyecanımızdı mahallemizde kurulacak olan bayram sokağı. Bir başında rengârenk atıklarınca diğer ucunda kokusu tüm sokağı saran mısır patlatan ve hemen yanı başında pamuk şeker satan amcalar.

Öğlene kadar tutulan tekne oruçları, yaşımız büyüdükçe su hasreti ile yanıp tutuştuğumuz temmuz ve ağustos oruçları bize sabretmeyi öğreten, elimizdekilerin değerini bilmeyi sağlayan, çok güzel derslerdi. Akşam ezanı okunduğunda su ile buluşmamız hayatın kaynağı sudur gerçeğini iliklerimize kadar hissettiriyordu. Annelerimizin mis kokulu yemekleri ailecek kurulan sofralarda yaşayarak özümsemişimiz değerler: Büyüklere hürmet, sahip olduklarımıza kanaat etmek ve tüm güzellikleri bizlere bağışlayana teşekkür etmek tarifsiz mutluluklardı.

Tüm bu güzelliklerin ardından bayram hazırlığı günler öncesinden başlardı. Çocukluğumuzun hisleriyle bayrama yolculuk adeta bu içerisinde bulunduğumuz zamanı terk edip zaman tüneline geçerek başka bir âleme masalsı bir yolculuk gibiydi. Zamanın değiştiği her şeyin farklı olduğu daha renkli daha güzel bir dünya... Ne güzel bir yolculuktur adı gibi bayram olan o yolculuk. Hep olmasını istediğimizi mutluluk kelebeklerinin uçtuğu hayata dair tüm olumsuzlukların bir kenara bırakıldığı küçük bir cennet provası adeta. Yeni alınan pabuçların bile yastık altında saklandığı, cebe konulan harçlıkların dünyanın tüm servetlerinden değerli olduğu, bambaşka bir âlem bayram. Arkadaşlarımızın bu yolculukta verdikleri güç ve yol arkadaşlığının hazzı dünyaya ait hangi ölçütle ölçülebilir?

Evet, bayram sadece arabalara binip yaşadığımız şehirlerden uzaklaşmaya çalıştığımız tatil seyahatleri olmamalı. Anne, baba, büyükanne, büyükbaba ve diğer tüm sevdiklerimizle kucaklaştığımız özel günler olmaya devam etmelidir. Çocukların bayram sokaklarını cennete dönüştürdükleri cıvı cıvı sesleri ile en güzel müzikleri besteledikleri bambaşka bir dünya olarak yaşamaya devam etmeli bayramlar.

Bayramlar hep bayram olmalı, çocuklar hiç ama hiç bayramsız kalmamalı. Ruhlarının ve o masum zihinlerinin onları çok zorlayan ve bir türlü anlam veremedikleri dünyanın günahlarından uzaklaşmaya çok ihtiyaçları

Bayram Geliyor

Derya Özgenç

Bizim ev her zaman hareketlidir. Ama bu aralar herkes bir başka telaşlı sanki. Ninem, bahçesinden topladığı portakallardan tatlılar yapıyor. Dedem bahçeyi toparlayıp temizliyor. Babam, bahçe duvarlarını boyuyor. Annem minik hediye keseleri hazırlıyor. Bu telaş diğerlerinden farklı, hazırlıkları bile bir başka tatlı.

Herkesin dilinde aynı şey: Bayram diye biri bizim eve geliyormuş. Daha önce onunla hiç tanışmadım. Ama telaşa bakınca onun bizim evde çok sevildiğini anladım. Acaba nasıl biri? Portakal ağaçlarına benim gibi tırmanabilir mi? Ya da benden hızlı takla atabilir mi?

Doğrusu merak etmeye başladım ve bir dedektif gibi ipuçlarını toplamaya koyuldum:

1. Ninem ya da dedemle yaşıt olsaydı, annem keselere oyuncak koymazdı.
2. Küçük bir bebek olsaydı, ablam odasını toplamazdı.
3. Çok yakın bir tanıdığımız olsaydı, bu kadar hazırlık yapılmazdı.

Bütün bunları birleştirdimce anladım ki Bayram, benim bebeklikten tanıdığım bir arkadaşım! O zaman başka bir yerde oturduğumuz için görüşemedik demek ki. Şimdi bizi ziyarete geliyor. Yarın sabah bizde olacak.

Ertesi sabah uyandım. Ben de en güzel kıyafetimi hazırladım. Odamı topladım ve ona renkli çiçeklerin olduğu bir resim yaptım. Evdekiler şaşkın şaşkın bana bakmaya başladı.

“Arkadaşım Bayram için hazırlık yapıyorum. Bu kadar sevdiğine göre eğlenceli bir çocuk olduğumu düşünüyorum.”

Ben bunları söyleyince herkes gülmeye başladı. Dedemin göbeği hopladı, babamın bıyıkları dansa başladı. Neredeyse ninemin takma dişleri fırlayacaktı! Sonra hepsi birden bana sarıldı.

Eeee, Bayram nerelerde kaldı?

Lokum Çocuk v e Edebiyat Dergisi
İki ayda bir yayınlanan elektronik dergidir.